

Riktlinjer gällande investeringar

(exklusive byggnader och mark)

Landstingsdirektörens stab

Ärendenr 2017/01394

Beslutad 2017-12-11

Dokumentnamn: Riktlinjer gällande investeringar (exklusive byggnader och mark)		Version: 1.0
Dokumenttyp: Riktlinje	Dokumentnummer:	
Detta dokument gäller för: Landstinget Blekinge	Funktionsområde: Ekonomienheten	
Dokumentansvarig: Ekonomidirektör	Utfärdare: Maria Gotthardsson	Beslut av:
Godkänt datum:	Nästa revidering:	

Riktlinjer gällande investeringar *(exklusive byggnader och mark)*

Nedanstående rekommendation har arbetas fram för att underlätta tolkning av gällande lagregler och för att främja en enhetlig hantering inom Landstinget Blekinge. Det är en omöjlighet att i en rekommendation täcka in alla ytterligheter, till viss del måste alltid egen tolkning av regler göras. Tolkning ska då göras utifrån ett koncernperspektiv.

Under respektive avsnitt nedan bifogas urklipp ur gällande rekommendation och information från Rådet för Kommunal Redovisning (RKR).

Investering eller drift

Vid inköp av inventarier skiljer Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) på olika typer, **inventarier, inventarier av mindre värde** samt **korttidsinventarier**. Inventarier av mindre värde och korttidsinventarier belastar driftanslaget och hela kostnaden påverkar resultatet innevarande period (år). Inventarier finansieras via ett investeringsanslag och kostnaden fördelas över flera år genom avskrivningskostnad.

Huvudregel

Inventarier med ekonomisk livslängd om mindre än tre år ska betraktas som korttidsinventarier. Den ekonomiska livslängden kan i vissa fall likställas med garantitiden. För att inventarier inte ska betraktas vara av mindre värde ska inköpspriset överstiga 0,5 basbelopp (bb).

Undantag

Undantag är när det föreligger ett **naturligt samband**, det vill säga det samlade anskaffningsvärdet avgör om inköpet ska hanteras som inventarier eller inte. För att ett naturligt samband ska gälla krävs det att beslut om inköpet sker vid samma tidpunkt och att det föreligger ett funktionellt samband mellan de olika delarna. Se bilaga 1.

Vad ingår i investeringsutgiften vid nyinvestering

RKR 11.4

Anskaffningsvärdet för en materiell anläggningstillgång utgörs av inköpspris och kostnader för att få tillgången på plats och i skick för att utnyttjas för sitt ändamål.

Anskaffningsvärdet för en materiell anläggningstillgång som förvärvats genom:

- *byte av icke monetär tillgång*
- *gåva*
- *eller på annat sätt erhållits genom överlåtelse utan eller mot symboliskt vederlag*

är tillgångens verkliga värde, d v s den utgift som vid anskaffningstillfället skulle krävs för att anskaffa en identisk eller likvärdig tillgång.

Till anskaffningsvärdet hör också beräknade kostnader för nedmontering och bortforsling av tillgången och återställande av plats där tillgången varit installerad eller uppförd till den del de beräknade kostnaderna uppfyller kriterierna för när en avsättning skall redovisas i balansräkningen.

Som exempel på vad som förutom inköpspriset skall ingå i anskaffningsvärdet för en materiell anläggningstillgång kan nämnas utgifter för

- *iordningställande av plats eller område för installation,*
- *leverans och hantering,*
- *installation,*
- *konsulttjänster såsom arkitekt-, ingenjör- och juristtjänster,*
- *lagfart.*

Som exempel på vad som inte skall ingå i anskaffningsvärdet för en materiell anläggningstillgång kan nämnas

- *administrationskostnader och andra allmänna omkostnader om de inte är direkt hänförliga till anskaffningen,*
- *utgifter för provkörning och intrimning eller*
- *andra löpande driftsförluster som uppstår i ett inledningskede innan anläggningen når planerad driftsnivå.*

Tillämpning

Vid större investeringar förekommer det oftast kringkostnader i olika omfattning. Grundregel är att alla kostnader som uppstår för att investeringen ska göras ingår i investeringen, det vill säga allt som annars inte hade genomförts. Investeringsrådet föreslår vilka kostnader som får ingå (utifrån gällande rekommendation). Det kan finnas kostnader som uteblir under till exempel en ombyggnation. Detta ska då minska investeringsutgiften. Bilaga 1.

Vid genomförande av investeringar och vid påtagande av kringkostnader ska det alltid råda restriktivitet. Ett exempel i frågan är resor vid investeringar. Bäst och billigast för landstinget är alltid att en leverantör kommer till oss. Då ges fler möjlighet att vara delaktiga. Detta är dock inte alltid möjligt och det vanligaste undantaget är investering i medicinteknisk utrustning.

Investeringsrådet föreslår vilka investeringar som ska genomföras. Vid resor i samband med investering får **en till två** personer från verksamheten resa (reskostnad samt eventuellt boendekostnad ingår då i investeringsutgiften). Finns behov av att flera åker ska denna kostnad belasta den resandes avdelning. Vid varje resa får en upphandlare och vid behov en från respektive verksamhet inom medicinteknik, it och fastighet resa. Om det föreligger behov att fler åker ska detta beslutas av ekonomienheten.

Det finns många typer av kostnader som tillkommer i samband med investering, exempel på kostnader som **ska** ingå i investeringen är hemtagningskostnader, externa konsultkostnader och projekteringskostnader. Kostnader som **inte** ska ingå i investeringen är utbildning och arbetsmöte.

Reparation eller värdeökning av investeringen

RKR 11.4

Utgifter för reparationer och underhåll av en materiell anläggningstillgång som syftar till att vidmakthålla tillgångens egenskaper skall redovisas som en kostnad den period de uppkommer.

Tillkommande utgifter för materiell anläggningstillgång ska läggas till anskaffningsvärdet till den del tillgångens prestanda och/eller servicepotential förbättras jämfört med prestandanivån och/eller servicepotentialen vid anskaffningstillfället. Alla andra tillkommande utgifter skall redovisas som kostnader i den period då de uppkommer.

Exempel på åtgärder som kan anses medföra en sådan ökning av tillgångens prestanda och/eller servicepotential att utgiften skall läggas till anskaffningsvärdet är

- *modifiering av tillgången som förlänger den beräknade nyttjandeperioden eller som höjer tillgångens kapacitet och/eller servicepotential,*
- *förändringar som medför avsevärd förbättring av kvaliteten hos producerade produkter eller tjänster eller*
- *förändringar som medför en avsevärd minskning av produktionskostnaderna.*

Tillämpning

Om inventarier är i behov av reparation eller underhåll ska detta i normalfallet betraktas som just reparation och underhåll och således bekostas ur anslaget för drift. Allting som görs för att upprätthålla den ursprungliga funktionaliteten är reparation och underhåll. Om däremot inventariens funktionalitet förbättras jämfört med ursprungsfunktionaliteten ska det betraktas som en tilläggsinvestering. För att förbättringen ska betraktas som investering ska det emellertid vara ett medvetet val, det vill säga om inte inventarierna kan återställas i befintligt skick utan att det blir en viss funktionalitetshöjning ska anslaget för drift belastas.

När det gäller delar som behöver bytas med någon form av regelbundenhet till stora reparationskostnader är det lämpligt att särskilja dessa från anläggningen. För att redovisningen ska vara rättvisande måste delar från anläggningen utrangeras om nya delar ska tillföras med eller utan bättre funktionalitet. Utan denna utrangering kommer inventarierna att få ett missvisande anskaffningsvärde.

RKR 11.4

Viktiga delar, komponenter, i anläggningstillgångar kan behöva ersättas regelbundet men med olika tidsintervall. Det kan exempelvis gälla pumpar, styrutrustning, doseringsutrustning, mm i reningsverk, idrottsplatser, gator och vägar. Eftersom avskrivningarna ska spegla hur tillgångars värde och/eller servicepotential successivt förbrukas, måste skillnader, i förbrukning och nyttjandeperioder av betydande komponenter i en materiell anläggningstillgång, beaktas. Förväntas skillnaden i förbrukningen av en materiell anläggningstillgångs betydande komponenter vara väsentlig, ska tillgången delas upp på dessa. Respektive komponent ska skrivas av separat. Återanskaffning av komponent redovisas som anskaffning av ny anläggningstillgång och eventuellt kvarvarande redovisat värde för den ersatta enheten kostnadsförs.

Utrustningsinvesteringar i samband med investering

I samband med investeringar i lokaler uppstår ofta behov av nyutrustning av möbler och annan utrustning. Denna typ av utrustning har tidigare hanterats som en form av investering, vilket medfört att vårt anläggningsregister belastats med investeringar av små belopp. Ordinarie driftbudget ska täcka sådana kostnader.

Programvaror

RKR 12.1

Redovisning av immateriella tillgångar i kommuner och landsting regleras i 6 kap lagen (1997:614) om kommunal redovisning. I 2 § stadgas följande:

”Utgifter för forsknings- och utvecklingsarbeten och liknande arbeten som är av väsentligt värde för verksamheten under kommande år får tas upp som immateriell anläggningstillgång”.

Att lagen om kommunal redovisning anger att utgifter för forskning och utveckling får aktiveras som immateriell tillgång utesluter enligt Rådets uppfattning inte att även andra utgifter kan bli aktuella att aktiveras som immateriella tillgångar såsom utgifter för programvarulicenser, upphovsrättigheter, hyresrättigheter, servitut och andra typer av rättigheter.

Investeringar i programvaror ska hanteras som immateriella anläggningstillgångar om de uppgår till ett väsentligt värde, d v s överstiger 0,5 bb. Utgifter för serviceavtal ska däremot betraktas som en driftskostnad.

Tillkommande utgifter för en immateriell tillgång skall kostnadsföras då de uppkommer, såvida inte

- det är sannolikt att utgifterna medför att tillgången kommer att generera framtida ekonomiska fördelar som överstiger den ursprungliga bedömningen och*
- utgifterna kan beräknas och hänförs till tillgången på ett tillförlitligt sätt.*

Om dessa villkor uppfylls, skall den tillkommande utgiften läggas till anskaffningsvärdet för den immateriella tillgången.